

JURAJ ČERVENÁK
OSTROV
BOHÝŇ

Kniha ôsma

ČERNOKŇAŽNÍK

ARTIS OMNIS

OSTROV
BOHÝŇ

Vaše rodinné
vydavateľstvo
od 2005

artisomnis.sk

Juraj Červenák
OSTROV BOHÝŇ

Vydal Artis Omnis v edícii Margo
Kysucká cesta 9, 010 01 Žilina
www.artisomnis.sk

138. publikácia, prvé vydanie

Redakčná a jazyková úprava: Andrea Harmanová, Marta Maňáková
Sadzba: Jana Kollárová

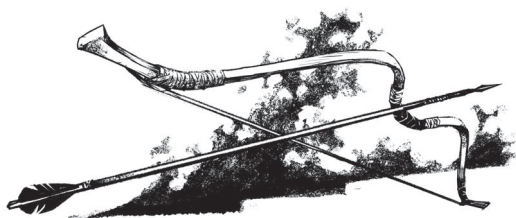
Tlač: CORETA, a. s., Bytča

© Juraj Červenák 2023
Cover & Illustration © Michal Ivan 2023
Slovak Edition © Artis Omnis 2023

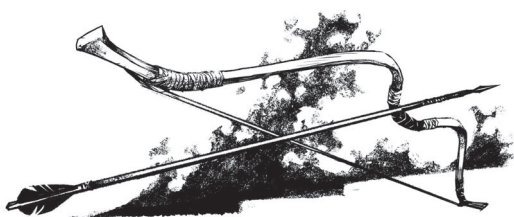
ISBN 978-80-8201-185-5

JURAJ ČERVENÁK

OSTROV BOHÝŇ

Kniha ôsma
ČERNOKŇAŽNÍK
ARTIS OMNIS

KVAPKA KRVI

Mireniným telom prechádzali vlny rozkoše. Cez zuby zataté do spodnej pery sa jej predierali čoraz hlasnejšie stony. Žiaden div – knieža Vševlad, ktorý klačal za ňou a zvieral v mozolnatých dlaniach jej boky, nebol nijaký dvadsaťročný zajac. Tiahlo mu na štyridsať a doma mal päť žien, ktoré mu porodili sedem synov a deväť dcér. Iste, to ešte nemuselo znamenať, že vie uspokojiť ženu, ale za tých niekoľko dní, ktoré vedma strávila v Priekopách, ju viackrát presvedčil, že je mimoriadny milenec.

Ich pohyby sa zrýchľovali a nahé telá sa ligotali potom. Amulet v tvare mesačného kosáka Mirene narážal do obnažených ňadier a rozhadzoval po komnate striebřisté záblesky.

„Chors!“ zakvílila, vzopäla sa a pohodila hlavou, až ju plavé vrkoče švihli do chrbta. S tiahlym výkrikom prechádzajúcim do takmer zvieracieho skučania niekoľkokrát sama tvrdo prirazila. Potom klesla na brucho a zadusila svoj hlas v kožušinách. Vševlad sa zviezol na ňu, podarilo sa mu nevyklízuť, urobil ešte zopár rýchlych pohybov a napokon chrapľavo zakliat a privolať bohov, zatiaľ čo sa tvárou zaboril do modročiernych obrazcov na vedminom chrbte.

Do ticha, ktoré nastalo, znel iba ich zrýchlený, prerývaný dych. Mirene sa chveli stehná. Ležala so zavretými očami, zadychčaná, spotená, vychutnávala si dokonalé telesné uspokojenie. Vševladovo fučanie ani váhu jeho tela takmer nevnímala.

Dlho sa nehýbali. Po chvíli vedma podľa prehĺbeného dychu milenca usúdila, že zadriemal. Poznala mužov dosť dobre na to, aby ju to udivilo či nebudaj rozčúlilo. Len sa pousmiala a rozlepila viečka.

Strieborná lunica jej blýskala do očí odrazeným svetlom kahanca. Bola v tom výčitka? Mesačná vládkyňa Chors bola bohyňou ženskej lásky. Žiarlila, keď sa jej stúpenkyne oddávali mužom bez úmyslu očarovať ich či obrat o silu – iba pre slastné potešenie?

Vedma zakryla amulet dlaňou.

Ešte chvíľu počkala a opatrne sa spod Vševlada vysúkala. Niečo nezrozumiteľne zamrmlal a zašmátral po nej, ale vyklzla mu ako štuka nešikovnému rybárovi a vstala z lôžka. Keď sa rýchlo obliekla, s pláštom cez plece a mečom v náručí zamierila k dverám.

Na prahu sa ešte raz obzrela. Knieža spal. Nuž hej, musela uznať, že je to kus príťažlivého chlapa. Dokázal ju vzrušiť a bol možno najlepším milencom z tých niekoľkých, ktorým dovolila na seba siahnuť.

No zobudiť sa vedľa neho rozhodne nechcela.

Ako inak, Vševladove ženy ešte nespali. Niežeby sa ich bála, to ani náznakom. Nerozpakovala sa na ich nevraživé pohľady odpovedať povýšeným, ba pohrdavým úškrnom. Stretnutie s nimi jej však bolo aj tak vrcholne nepríjemné. Vyhýbala sa tým sliepkam, ako len mohla.

Teraz však nemohla. Z kniežacej komnaty viedla jediná cesta von iba cez rozľahlú hlavnú dvoranu, a tá hydina napriek pokročilému času stále kvočala okolo ohniska. Všetkých sedem Vševladových žien a niekoľko dcér čosi kuchtilo v kotlíku, tlmené hlasy odriekali rytmické verše. Len čo vedma odhrnula medvediu kožu a stuhla na prahu siene, sprisahanecký šepot zmlkol.

V pohľadoch, ktorými ju preklali, zreteľne čítala, že všetko počuli. Do ohňa ich nenávisti akoby prevrátila sud horľavého oleja. To, že Mirena na sklonku leta zabila v pohronských lesoch celú svorku grgalic, a tak odvrátila od hradiska a okolitých osád

smrteľné nebezpečenstvo, už bolo dávno zabudnuté. Počiatočná vďačnosť a obdiv nadobro vyprchali.

„Žiaden strach, strigy,“ precedila Mirena cez zuby a rýchlo vykročila palotou. „Čoskoro tejto diere ukážem chrbát.“

„Mala si to urobiť už dávno, suka,“ zavrčala najstaršia zo žien a vyprevadila vedmu hadím pohľadom. „Vieme, komu ukazuješ chrbát a tú svoju dieru.“

Mirena sa prudko obzrela. Až doteraz sa kňazná Blagomira neodvážila proti nej takto otvorene vystúpiť – predsa len bola plavovlasá votrelkyňa čarodejníca a nikto v hradisku nestál o to, aby naňho vrhla kliatbu či poštvala zlých duchov.

„Pozor na jazyk,“ zasyčala vedma.

„Lebo čo?“ opáčila kňazná a zdvihla sa zo stolca.

Mirena prižmúrila oči. Niečo tu nehralo. Nikdy neboli také smelé. Naozaj len pretiekol pohár ich trpezlivosti, alebo za tým bolo niečo iné? Opätovala kňaznej pohľad a zistila, že sa jej oči lesknú niečím viac než iba žiarlivosťou. Sklonila zrak ku kotlu a nasala vôňu, ktorá sa z neho šírila. Čo to tam tie bosorky kuchtia?

„Nestojíš mi za to, zmija,“ prežrela vedma nutkanie zraziť Blagomiru k zemi útočným zaklínadlom. „Ale varujem ťa – ešte raz ma takto bezočivo oslovíš a trpkó to olutuješ!“

S tými slovami sa rázne zvrtila na päte.

„To skôr ty!“ vykrikla za ňou kňazná, ale to už za sebou Mirena tresla dverami.

Rada by vedela, čo bublalo v tom kotle.

Na Priekopách ležala pokojná vlažná noc. Už minula jesenná rovnodennosť, ale počasie zostávalo vlúdne a nezvyčajne teplé. Mirena stála na nádvorí a čistila si myseľ hlbokými dúškami čerstvého vzduchu. Hradisko stálo na skalnatom ostrohu nad korytom Slatiny, ktorá sa o niekoľko honov ďalej na západ vlievala do Hrona. Na ešte vyššom, strmom kopci nad sútokom čneli palisády a veže nevelkej tvrde, taktiež podliehajúcej Vševladovi. Riečne údolie a pobrežné osady boli dobré strážené.

Keď z nej ako-tak vyprchala zlosť, Mirena zamierila k svojmu zrubu. Stál pri palisáde na kraji zrúzu a slúžil na ubytovanie Vše-
vladových hostí. Vedma ho zabrala hneď po príchode a odvtedy
patril iba jej. Zjavne to však už dlho nepotrvá. V kniežacom ná-
ručí jej napadlo, že by tu mohla aj prezimovať, ale potom prišlo
vytriezvenie, ktoré jej radilo čo najskôr osedlať kobyľu a štuchnúť
ju päťami do slabín.

„Keď sa naštvem, urobím to hneď ráno,“ zašomrala si popod
nos a vkročila do zrubu.

Rozrušená úvahami o náhlom odchode dlho nedokázala za-
spať. Musela sama na seba použiť jednoduché chlácholivé kúzlo
– až potom sa jej myseľ upokojila, tep spomalilo a viečka oťaž-
li. Vnemy zo skutočného sveta prekryli obrazy putujúce pred jej
vnútorným zrakom. Zaspala.

Vzápätí opäť otvorila oči.

Vedľa nej stála vysoká tmná postava.

Mirena sa vyľakane strhla, ale tieň sa bleskovo naklonil nad
ňu a rozťahol sa do všetkých strán, akoby mu do čierneho pláštá
dúchol vietor. Vedmu pribil k lôžku neúprosný, dusivý tlak. Mala
pocit, že ju tá ťažoba pretlačí cez lôžko až na podlahu, alebo ešte
ďalej, do skál pod hradiskom. Zúfalo zastenala.

Vzápätí si uvedomila, že je to sen. Krútila sa v snahe uniknúť
zjaveniu a zobudiť sa, ale nech robila, čo robila, moru striasť ne-
dokázala.

Tlak sa stupňoval.

Sústreď sa, hlupaňa! okríkla sa v duchu. Toto predsa pozna-
la. Zaútočila na ňu kikimora, teda prenesené vedomie nejakého
nočného útočníka, najskôr tiež spáča, ktorý sa na ňu vo sne napo-
jil a chce jej vysať silu. Ak sa má z jeho moci vymaniť, musí prejsť
do protiútoku.

„Kto si?!“ skríkla na tieň. Odhalenie totožnosti nočného
„hosťa“ bolo prvým krokom k jeho zahnaníu.

Zjavenie neodpovedalo, len ešte viac narástlo a znásobilo tlak.

Mirena sa po ňom ohnala päšťou. „Čo si zač?! Odpovedz, v mene Chors!“

Ruka preletela prázdnotou, ale kikimora sa napriek tomu strhla. A odvetila. Prišerným, ohlušujúcim vytím a kliatbami. Vedma v ňom aj tak spoznala hlas.

Alebo skôr hlasy.

„Blagomira, ty suka!“ vykrikla, pretože práve kňaznino skuvňanie bolo z celého zboru najzreteľnejšie.

Hlasy zakolísali a príznak sa zneistene zavlnil. Mirena pochopila, že má proti sebe mimoriadne silného protivníka. Toto upírske vedomie nepochádzalo od jednej osoby, ale od celého krdľa bosoriek – Vševladove ženy a dcéry si v kotle uvarili odvar na znásobenie vnútornej sily a potom zaklínaním spojili svoje duše. Príznak, ktorý takto stvorili, mohol nielen vysávať životnú silu, ale pokojne aj kradnúť duše, možno dokonca zabíjať.

To im však Mirena nemienila dovoliť. Bola predsa skúsená čarodejníca, a ony iba vidiecke ježibaby omámené gebuzinou z húb a korieňkov. Prestala sa zvíjať, s námahou sa nadýchla a zovrela svoj amulet. Aj vo sne ju v dlani hrial a naplňal silou. Prebudila svoju magickú moc a napriek tlaku, ktorý jej stále drvil hrudník, sa nadvihla na lakti. Striebristý svet lunice zakmital. Kikimora sa zaknísala a ustúpila o ďalší krok. Kňazná opäť nezrozumiteľne vykrikla, načo hlasy zosilneli. Mirena v ich prevolávaní zachytila pravidelný rytmus, typický pre obradné zaklínanie. Tieň opäť narástol a žiara amuletu začala poblikávať.

„Beštie!“ zavrčala vedma a sústredila sa. „Ja vám ukážem!“

Horko-ťažko sa zdvihla do sedu. Mátoha okolo nej trepotala zdrapmi nehmotného tela a snažila sa ju zovrieť v temnom objatí. Hlasy zosilneli natoľko, že z nich zaliehalo v ušiach.

Mirena si so zaťatými zubami strhla lunicu z krku, zovrela ju v dlani a rozohnala sa. Kikimora vrieskala ako démon z iného sveta. Vedma sa nadýchla. Mágia jej kypela v tepnách.

„Chors!“

S prenikavým výkrikom udrela päšťou doprostred vlniacej sa temnoty. Tentoraz jej ruka nedopadla do prázdna – narazila do niečoho hmotného, zároveň však uspokojuivo poddajného.

V striebriстом záblesku vytryskla moc mesačnej bohyně. Úder rozšklbal kikimoru na franforce. Útočné vytie sa zlomilo do zúfaleho, bolestného skučania. Zbor sa rozpadol na jednotlivé, rýchlo zanikajúce hlasy.

Mirena, sama zasiahnutá výronom mágie, padla naspäť na kožušiny.

Vtedy sa konečne zobudila. Tentoraz naozaj.

Bola celá spotená a strpnutá a hlava jej trešťala ako po prepitej noci. Chvíľu trvalo, kým sa pozviechala. Tackavým krokom vyšla zo zrubu, iba v halene do pol stehien a s lunicou v pästi.

Ponáhľala sa do kniežacieho dvorca. Rázne otvorila vyrezávané vráta a vpadla do hlavnej paloty, ruku s amuletom namierenú pred seba ako zbraň.

Privítalo ju stonanie, vzlykanie a bedákanie. Vševladove ženy a dcéry ležali rozhádzané po podlahe, triasli sa v kĺboch, zatínali nechty do udupanej hliny. Samotná kňažná sa zvíjala ako v záchvate padúcnice, oči stĺpkom, na ústach pena, sukňa nasiaknutá močom. Kotol bol prevrátený v napoly vyhasnutom ohnisku. Pod stropnými trámami sa krútili chumáče pary a dymu.

„Varovala som vás, potvory,“ odplula si Mirena.

Svalnatá ruka rázne odhrnula medvediu kožu v zadných dverách a do siene nazrel knieža Vševlad.

„Čo sa to tu, pri Paromovi, deje?“ zahromžil menom najvyššieho božstva, ako Perúna nazývali v týchto končinách.

„Babské záležitosti,“ odsekla Mirena, pretože nik iný nebol schopný odpovedať, a sklonila ruku s amuletom.

„Prekliate ženské,“ prekročil Vševlad prah a vystrel plecيا. „Všimol som si, že je medzi vami zlá krv, ale nemusíte preto takto vyvádzať!“

„Neboj sa,“ pozrela naňho vedma ponad ženské osadenstvo dvorca zvíjajúce sa na zemi, „len trošku dostali po pazúroch. Spaňajú sa. Navyše, môžem ti sľúbiť, že sa to už nebude opakovať.“

„Ako to myslíš?“ zarazil sa.

„Ráno odchádzam.“ Samu seba prekvapila, ako chladne to vyslovila.

Priam videla, ako pred Vševladovým vnútorným zrakom preleteli všetky tie vášnivé noci s plavovlasou divožienkou. Ešte sa jej zďaleka nenasýtil. „Vydrž, nikto ťa predsa nevyháňa...“

„Naozaj?“ nenechala ho dohovoriť. „Tie tvoje bosorky sa ma práve pokúsili zmárniť. Nemám najmenšiu chuť každú noc plytvať mágiou, aby som odrážala ich zariekanie. Chod' spať, Vševlad. Na úsvite sa prídem rozlúčiť.“

Chcel niečo namietnuť, ale rázne sa otočila na päte. Keď vyšla do tmy, hrdlo mala zovreté. Niekoľkokrát sa zhlboka nadýchla a ten čudný pocit vyprchal. Alebo zaliezol niekam hlboko, odkiaľ ho už nemienila vyťahovať.

Klamala. Ani na okamih nemala v úmysle ráno za ním zájsť a rozlúčiť sa. Zvláštne večerné pocity ju v tom iba utvrdili – naznačovali, že medzi ňou a kniežatom vzniklo nejaké puto, ktoré bolo treba pretrhnúť. Rázne, bez slz a citových výlevov. Tak, ako to robila vždy.

Vstala ešte pred prvým svetlom. Po polnočnej roztržke beztak nezažmúrila oka. Zbaliť si veci trvalo chvíľku – nikdy toho so sebou nevláčila priveľa. Meč s mierne zakrivenou čepeľou zvaný Žihadlo, nôž, čutora s medovinou, skromná zásoba jedla, baliček čistého mäkkého plátna pre blížiacie sa krvácanie a mešec s niekoľkými kusmi striebra, ktorými ju Vševlad odmenil za zabitie grgalíc. Prehodila si sedlové vaky cez plece a ponáhľala sa do stajne. Kobyla proti odchodu nenamietala, zjavne si už túžila pretiahnuť nohy.

Vedma v kalnom šere brieždenia doklusala k bráne. Strážcovia podľa jej výstroja pochopili, že odchádza nadobro. Ani im len nenapadlo zastaviť ju alebo klásť otázky – skôr sa v duchu zaradovali, že ich ženy doma prestanú omieľať, ako sa tá cudzinka votrela do Vševladovej priazne a onedlho si omotá okolo prsta aj ďalších chlapov z hradiska.

Keď za ňou zavreli vráta, skoro počula, ako si vydýchli úľavou.

Prešla popri rokline, ktorá chránila Priekopy zo strany odvrátenej od rieky, po širokom chodníku zostúpila k Slatine a vyrazila popri nej na západ, k sútoku s Hronom. Medzitým sa rozvidnelo a cesta bola suchá a rovná, takže popchla kobyľu do svižného klusu.

Než sa Svarogov žeravý kotúč vykotúľal spoza kopcov za jej chrbtom, ukázala sa pred ňou osada – zruby napoly zahľbené do zeme, ohrady s dobytkom, nevelké políčka. Nespomínala si na jej meno, len sa jej marilo, že súvisí s blízkymi lesmi... Dúbrava? Breznica? Tak či onak šlo o dôležité rázcestie. Práve tu sa do Hrona vlievala nevelká riečka, ktorá pritekala z kopcov na juhu. Popri nej sa vinula široká vozová cesta. Niekde tam, v srdci vrchoviny, sa týčila majestátna hora Sitno. Pod ňou kovladovia ťažili zlato a striebro pre vzťahujúce sa Nitrianske kniežatstvo.

Mirena však mierila na západ. Sotva prešla osadou, odrazu za sebou začula dupot kopýt. Jazdec hnal koňa galopom. Mirene napadlo, že sa za ňou ponáhľá niekto z Priekop, možno dokonca sám Vševlad, a srdce sa jej nevdojak rozbúchalo. Hneď však sama sebe vynadala za tú domýšľavosť a prinútila sa neobzrieť.

Jazdec tesne za ňou spomalil. Klepot kopýt jej naznačil, že kôň patrí k menšiemu plemenu. Napriek tomu počkala, kým sa neznámy ocitne po jej boku, až potom naňho úkosom pozrela. Zároveň musela skloniť zrak, pretože kôň bol naozaj malý a jazdec takisto – keby stál vedľa Mireny, nesiahal by jej ani po prsia. Nešlo však o dieťa – strapaté ryšavé vlasy a fúzy prezrádzali príslušnosť ku kovladom, rase trpaslíkov živiacich sa dolovaním a obchodovaním so všetkým vzácnym, čo sa nachádzalo pod zemou.

Takže žiaden posol z Priekop. Mirenu zasiahol pocit takého hlbokého sklamania, až ju to podráždilo. O to nevľúdnejšie na jazdca s hlavou vo výške svojich bedier zagánila.

„Čo je, krpáň? Vyzerám na to, že stojím o spoločnosť?“

Až sa strhol, keď počul tú urážku, ale vzápätí sa ovládol. „Odpusť mi, vznešená vedma.“ Takže ju poznal. Žeby predsa len? „Hľadal som ťa na Priekopách, ale povedali mi, že si zavčas rána odcválala popri rieke na západ.“

Nie, naozaj to nebol Vševladov vyslanec s pokornou prosbou o jej návrat. Ten sukin syn ju prosto nechal odísť. Len tak, akoby sa nechumelilo. Nedokázala ovládnuť hnev, ktorý jej zaklokotal v tebnách.

„Čo si zač, zmok?“ zavrčala. „A čo odo mňa chceš? Vrav, nemám na teba náladu!“

Vystrašene stiahol hlavu medzi plecía. „Som Blažimír Žeglo z osady Kovanica pod Jagavou horou, posol kovladskej Rady múdrych. Putoval som na posvätnú horu Velestur, aby som požiadal o pomoc mágov z tamjšej svätyne. Cestou som sa však dopočul, že na Priekopách sa zdržiava chýrečná Mirena zvaná Osa. Napadlo mi, že by som mohol rovnakú prosbu predniesť aj jej. Tak som sa na Velesture príliš nezdržiaval a cváľal do Vševladovho hradiska.“

Posledné meno jej opäť zastrelo tvár tieňom. Napriek tomu sa v nej prebudil záujem. Človek nemusel byť ktovieaký mudrc, aby si domyslel, že správcovia bohatých nálezísk zlata a striebra v Sitnianskych vrchoch budú ochotní za jej pomoc štedro zaplatiť.

„A na Velesture si nepochodil?“ spýtala sa. „Nevyhoveli tvojej žiadosti?“

„Ale áno, mocná, vyhoveli. Kruh čarodejov odhlasoval, že pošle na Jagavú horu chýrečného Kruvoja. Potreboval sa však pripraviť na cestu a ja som sa náhlil za tebou na Priekopy, nuž sme sa dohodli, že sa zídeme tuhľa v Breznici. Hneď pri brode je hostinec. Kto príde skôr, počká na toho druhého.“

„O Kruvojovi som už počula,“ prikývla Mirena zamračene. „Schopný mág, skúsený. Nerada by som mu liezla do kapusty. A už vôbec s ním nechcem prísť do sporu ohľadom prípadnej odmeny.“

„To chápem, pani. Ale ver mi, prosím, že hrozba na Jagavej hore i odmena za jej zahnanie sú dosť veľké na to, aby sa o ne podelilo aj viac čarodejníkov. Isto ti nemusím vysvetľovať, že Rada múdrych nebude skúpa. Ťažba drahých kovov v okolí Sitna sa zvyšuje nie z roka na rok, ale z mesiaca na mesiac. Hoci to nebezpečenstvo, o ktorom vravím, ťažbu vážne ohrozuje.“

Zúžila oči. „Ohrozená ťažba? Tak to ste naozaj v poriadnej

šlamastike. Prezradíš mi, čoho sa tá prosba o pomoc vlastne týka?“

„To je trochu dlhší príbeh, vznešená. Ak sa so mnou vrátiš do Breznice, môžem ti ho porozprávať. Dovoľ, aby som ťa pozval na pohár medoviny. Alebo piva. Alebo vína. Predstav si to! V miestnom hostinskom dome majú víno! Keď sa všetko dozvieš, rozhodneš sa, či pôjdeš so mnou do vrchov, alebo sa poberieš svojou cestou.“

Mirena pritiahla uzdu a otočila zamyslený pohľad na juh. Homole husto zalesnených kopcov doteraz v náručíach dolín varovali nočné tiene. Na okamih ju prepadol pocit, že sa na ňu nevlúdne mračia. Po dlhej odmlke sa otočila k Blažimírovi. Napäto čakal.

„Dobre, chvíľu si s tebou posedím. Aj tak sa potrebujem najesť.“

„Rozumiem,“ usmial sa posol od ucha k uchu. „Tiež som putoval celú noc a môj koník už bez napojenia a odpočinku nezvládne ani hon. O mojom boľavom zadku ani nehovoriac.“

„Veľmi správne,“ pokrčila Mirena nosom a otočila koňa. „Nehovor o ňom.“

„Strach sa zakráda hradiskom na Jagavej hore i kovladskými obydliami na jej úpätiach,“ pustil sa Blažimír do rozprávania, keď sa napili piva z maľovaných hlinených džbánkov.

„To som už pochopila, vrav ďalej.“ Mirena zobrala drevenú lyžicu a pustila sa do jedla. Praženica na cibuli bola presne to, čo po prebdetej noci a náhlom odchode z Priekop potrebovala. Polovicu najdlhšieho zrubu v osade tvorila miestnosť s dvoma dlhými stolmi, lavicami a stolcami. Staršina, ktorému dom patrilo, tu ponúkal počestným jedlo a pitie, prípadne nocľah. Takto zrána na hostí šomral ako medveď zobudený uprostred zimy, ale keď mu do očí blysol Osin amulet, začal byť prívetivejší. Len čo Blažimír vylovil spod opaska kúsok striebra, staršina zaraz okríkol ženu a dcéry, aby zakúrili v ohnisku.

„Začalo sa to pred trinástimi dňami,“ dal si trpaslík ďalší dúšok. „Kopáči, ktorí dobývajú rudu na južnom úbočí Jagavej hory, sa znenazdajky prekopali do starej bane. Musela tam zostať po starých národoch.“

Mirena zdvihla zrak od jedla.

„Si múdra žena, určite vieš, že pred príchodom dnešných kmeňov žil na týchto územiach ľud, ktorý hovoril neznámym jazykom a uctieval podivných bohov. Niektorí vravia, že vyhynul, iní že sa presídlil kamsi na západ. Tak či onak, tento národ doľoval vo vrchoch okolo Sitna zlato a striebro. Stále po nich nachádzame ťažobné jamy. Netušili sme, že hĺbili aj štôlne do útrob zeme a skál, ale baňa nás presvedčila, že to dokázali. Zabárala sa hlboko pod Jagavú horu, ale jej ústie dávno zavrel zával, takže nám zostala ukrytá. Až doteraz.“

„Pokračuj. Čo ste v nej našli?“ Mirena si odhryzla z chlebovej placky. Nebola dnešná, ale aj tak jej chutila. Už videla, ako sa po výdatnom jedle bude knísať v sedle.

„Ťažko povedať.“

„Tomu mám ako rozumieť?“

„Nikto sa tam neodvážil vstúpiť. Staré drevené výstuže boli prehnité a chodba napoly zatopená vodou. Vkročiť tam by znamenalo posmievať sa bohom a nasadzovať vlastný život. Na takých miestach stačí malý záchvev...“ Blažimír zachytil vedmin pohľad a preskočil časť o nebezpečenstvách práce v podzemí. „No kým my sme sa do diery vkročiť neodvážili, niečo sa osmelilo po stáročiach vyliezť von.“

Mirena prestala žuť. „Čo?“

„To vedia len bohovia. Zlý duch, prastará kliatba, nejaký zemský démon? Tak či onak to začalo vraždiť. Už v prvú noc po náleze starej chodby sa stratilo tých päť kovladov, ktorí ju otvorili. Jednoducho na druhý deň ráno nenastúpili do práce. Správca bane Ladomir Duka hneď narobil rozruch a poslal po lajdákov stráže. Tie však zistili, že piati kopáči sa neulievajú – ich príbuzní tvrdili, že ich počuli potme vstávať a šuchtať sa niekam von. Mysleli si, že si idú iba uľaviť, ale žiaden z tých piatich sa už do postele nevrátil.“

„Telá ste nenašli?“ zamumlala Mirena s plnými ústami.

„Nie. Ani stopy násilia, v noci nikto nepočul volanie o pomoc. Akoby sa tí piati vyparili. Ostatní kopáči si okamžite začali šepkať o zlých mocnostiach vypustených z podzemia. Vraj tých nešťastníkov posadli a v noci ich prinútili vrátiť sa do brucha hory, kde sa nimi nakrmilo niečo ohavné. Nejaký démon striehnuci v temnotách.“

„Spomínal si hliadky. Strážia miesta, na ktorých sa ťaží?“

„Presne tak. Sú to muži vladyku Zlatoslava.“

„To je vládca kovladov?“

„Nie, pani, Zlatoslav je človek ako ty. Je predĺženou rukou kniežata Radomira z Nitry. Sídlí v novom opevnenom dvorci na Jagavej hore a so svojou družinou dozerá na ťažbu drahých kovov na Sitnianskej vrchovine. Odo mňa to nemáš, mocná pani,“ stlmil Blažimír hlas, „ale Zlatoslav robí česť svojmu menu. Nájdu sa aj takí, ktorí by ho nazvali chamtivým podliakom. Núti nás pracovať do úmoru a nedbá na zhoršujúce sa zdravie baníkov a časté závaly. Keď sme sa postavili na odpor, zakročil proti nám silou. Jeho muži nás poľahky rozohnali a viacerých zranili. Zlatoslav dokonca nechal uväzniť staršinu Godislava z kovladskej Rady múdrych, ktorý proti nemu vystupoval najostrejšie, a pohrozil ostatným, že dopadnú rovnako, ak odmietnu plniť jeho rozkazy.“

„To znie, akoby si z vás Nitra urobila otrokov.“

„Mnohí kovladovia by s tebou súhlasili, pani. Na dôvažok je Zlatoslav veľmi podozrievavý a viackrát nás obvinil, že mu neodovzdávame všetku vyťažенú rudu. Vraj si to najlepšie schovávame pre seba, čo nie je pravda. Jeho ozbrojenci prehľadávajú kopáčov pri návrate z podzemia a z času na čas vtrhnú aj do našich domov a bezohľadne prevrátia všetko hore nohami.“

„Neskúšali ste sa sťažovať u kniežata Radomira? Pokiaľ viem, nie je to krutý vládca, dokonca by sa dalo povedať, že je spravodlivý.“

„Pravdaže sme sa sťažovali, aj sme obvinili Zlatoslava, že si značnú časť zisku strká do vlastnej truhlice. Lenže nedočkali sme sa žiadnej odpovede, pretože vladyka je Radomirov bratranec a má na kniežacom dvore veľký vplyv. No odbočili sme, pani. Pý-

tala si sa na hliadky, tu máš odpoveď – každú baňu strážia členovia vladykovej družiny.“

„Aj v noci?“

„Iste.“

„Ak stojí hliadka aj pred tou chodbou, z ktorej ste sa prekopali do starej bane...“

„Asi viem, kam tým mieriš. Nočná stráž by videla, keby tí piati kopáči vošli do podzemia.“

„Ale nič také nezazrela.“

„Nie.“

„Tak potom sú reči o démonickej sile v baniach iba poverčivé dohady. Vrav, čo sa dialo potom. Vyskytli sa ďalšie obete?“

„O pár dní neskôr zmizlo sedem nočných strážcov.“

„Nevrav!“

„Vravím. Keď ráno nastúpila denná hliadka, prekvapene zistila, že nemá koho vystriedať. Zlatoslavovi ozbrojenci, ktorí mali nočnú službu pri baniach a ťažobných jamách, zmizli bez stopy.“

Vedma sa zachmúrila, až to vyzeralo, že obrazce na jej tvári ožili a ťaľahujú svoje trnité výbežky ku kútikom úst a očí. „Takže najprv päť kovladov, potom sedem Nitranov. Hm.“

„Na všetkých padol veľký strach. Kopáči sa aj bez toho báli priblížiť k prielomu do starej bane. Odteraz však už úplne odmietli zostúpiť do podzemia. Len čo sa o tom vladyka Zlatoslav dopočul, vyšiel z hradiska so všetkými ozbrojencami a rázne zakročil. Lenže nie proti démonickej sile pod horou, ale proti kovladom, aby ich prinútil pokračovať v ťažbe!“

„To je oplan!“ neudržala sa Mirena. „Neunúval sa pátrať ani po svojich stratených mužoch?“

„Nie. Zúfaly Lodomir Duka a ďalší staršinovia z Rady na kolienách prosili Zlatoslava, aby do bane poslal svojich bojovníkov, nech nájdú telá zmiznutých alebo čokoľvek, čo by zodpovedalo otázkam o ich osude. Vladyka však odvetil, že nevystaví svojich mužov závalu, besom alebo iným nebezpečenstvám v temnotách. Prikázal kopáčom, aby sa vyhýbali starej bani a pokračovali v hĺbení pôvodnej chodby. Ešte v ten večer zasadla kovladská Rada múdrych...“

„A tá vydumala, že treba požiadať o pomoc čarodejov z Velestura,“ domyslela si Mirena zvyšok príbehu. Dojedla a zvyškom placky vytrela misku. „Uznávam, že za týchto okolností je to asi najrozumnejšie riešenie. A urobil si dobre, že si vyhľadal aj mňa.“

„Chceš tým povedať, že pôjdeš so mnou na Jagavú horu, mocná?“ zdvihol Blažimír doteraz zvesené kútiky úst.

Vedma po krátkom váhaní prikývla. „Prebudil si moju zvedavosť. Očividne nejde o vyčítanie obyčajného démona či netvora, ktorý za sebou trúsi ohryzené mŕtvoly a vyškľbnuté vnútornosti. Tento skurvysyn je prefikanejší, a teda aj nebezpečnejší.“

Náhle vonku zarachotili kopytá. Jazdec zastavil pred zrubom a onedlho vrzli dvere. Dnu sa vlialo slnečné svetlo a načrtlo na podlahu dlhý tieň. Mirena prižmúrila oči.

Muž mal okolo štyridsiatky. Bol stredne vysoký, zato pevne stavaný. Na čarodejníka až nezvyčajne pevne. Že prah prekročil mág, to Mirena vycítila okamžite, aj keď hladko vyholená lebka a dlhé čierne fúzy mu dodávali skôr vzhľad avarskeho bojovníka. Tmavá halena so striebornou výšivkou na leloch bola zopnutá krásne vypracovanými sponami a siahala mu až pod kolená. V pútku na opasku visel výrazne zakrivený, nebezpečne špicatý tesák. Vedmu prekvapilo, že nevidí nijaké amulety, náväzy či ozdoby z kostí a peria, žiadne väčky s bylinkami či vešteckými kosťami, skrátka nič, čo by ohlasovalo príchod chýrečného čarodejníka. Tento chlap to však nepotreboval. Stačilo, aby sa tmným pohľadom rozhlíadol po hostinci, a otravne bzučiacie muchy mŕtve popadali na zem.

„Pane,“ vyskočil Blažimír, „si tu skoro.“

„Privstal som si,“ zamieril Kruvoj k stolu. Aj krok mal rázny, pevný, takmer vojenský. Nespúšťal pohľad z Mireny. „Vidím, že si neštvá koňa nocou nadarmo. Podarilo sa ti Osu zastihnúť.“

Vedma veľmi dobre vedela, aký vzťah majú mágovia z Kruhu na Velesture k ženám – čarodejniciam. Napriek tomu v Kruvojom hlase nezachytila ani náznak povýšenectva či opovrhnutia.

„Práve som ju presvedčil, aby sa k nám pridala,“ dodal Blažimír víťazoslávne.

„Dúfam, že proti tomu nič nemáš,“ ozvala sa Mirena a neodpustila si uštipačný tón.

„Keby som aj mal,“ zastavil sa Kruvoj pri stole, „zmenilo by sa tým niečo?“

„Sotva,“ pousmiala sa. „Odhadol si ma dobre.“

„Naozaj súhlasíš, pane?“ žiaril Blažimír – jeho výprava dopadla nad očakávanie dobre. „Na Velesture som mal dojem, že sa ti môj úmysel cválať na Priekopy príliš nepozdáva.“

„Zmenil som názor,“ zahundral Kruvoj. „Zíde sa každá pomoc.“

„Pomoc?“ prižmúrila Mirena oči. „Nemýl sa, nebudem tvoj poskok.“

Rodiacu sa škriepku prerušila staršínova dcéra. „Čím ti poslúžim, vznešený pane?“

„Ničím,“ odbil ju holohlavý. „Okamžite odchádzame. Času nie je nazvyš, chcem byť na Jagavej hore skôr, než padne tma. A hlavne skôr, než zmiznú ďalší nešťastníci.“

Keď popohnali kone po ceste na juh, slnko už stálo nad východnými kopcami. Mirena ešte naposledy zaletela zrakom k Priekopám. Po ceste lemujúcej Hron nikto neprichádzal. Vzdychla si a nadobro hodila za hlavu prekliateho Vševlada, jeho stokrát prekliate hradisko i tisíckrát prekliaty rod.

„Nech už kovladovia prebudili v podzemí čokoľvek, začalo to vraždiť vo veľkom,“ prelomila mlčanie Mirena.

„Ak sú tí stratení kopáči a strážcovia naozaj mŕtvi,“ podotkol Kruvoj a odtrhol si zubami kus solenej baraniny.

Okolo poludnia sa lesy okolo potoka a cesty rozostúpili a vpravo sa ukázal salaš zaborený do trávnatého svahu. Po zelenej lúke sa pomaly prelievalo stádo oviec. Trom jazdcov vyrazila oproti dvojica ovčiarskych psov, ale stačil jediný Kruvojov pohľad, aby sa zastavili, stiahli chvosty a so skučaním upaľovali naspäť k salašu.

Pastier s dlhou bielou bradou privítal jazdcov bodro, bez strachu – bodaj by nie, napriek pokročilému veku to bol stále kus chlapa, navyše mal troch rovnako plecnatých synov. Keď pútnici ukázali, že majú čím zaplatiť, ochotne im ponúkol syr vyúdený